

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Namnanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 111.

V Ljubljani, v ponedeljek 17. maja 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 15. maja.

Nagodbini pa carinski odsek.

V pričetku včerajšnje seje bilo je po nasvetu dr. Kronawettra sklenjeno, da smé k sejam nagodbinega odseka kot poslušalec prihajati vsakteri poposlanec. Unidan sem o tem odseku pisal, da je Hohenwartov klub priporočal tri posebne odseke, naposled pa pritrdil večini českega, poljskega in Liechtensteinovega kluba, ki so bili za en sam odbor. Reč sama na sebi ni imela ne prej, in nima tudi sedaj nobenega političnega pomena, in bi je več ne omenjal, ko bi je „Narodov“ poročevalec tako ne zavijal, kakor da bi bili trije odseki največja politična napaka, in da je priznanja vredno, da je poslanec Šuklje stopil v opozicijo proti „šefu“ kluba in priporočal glasovati za jeden spojen odsek. Toda že zdaj se kaže, da sklep Hohenwartovega kluba ni bil tako nezdrav, in mnenje poslanca Šukljeja ne tako edino pravo, kakor se poroča „Sl. Narodu“. Nagodbini odsek je namreč že sam sprevidel, da bi bilo prezamudno in preokorno, ko bi hotel v svoji celoti pretresovati posamezne predloge; zato se je večina njegova med seboj že pogovorila in se bo to že v ponedeljek tudi pravilno sklenilo, da se odsek deli v tri oddelke po 15 udov, katerih eden bode pretresal carinsko in trgovsko pogodbo, eden davek od sladkorja, eden pa bankino zadevo. Kaj so ti oddelki prav za prav družega, kakor posamezni odseki? Napadi „Narodovega poročevalca“ so toraj jako neprilicni, da ne rečem, razžaljivi za celi klub, v katerem je mnogo starih, v politiki dobro skusenih mož, ki so pretresali že prvo in drugo nagodbo z Ogersko, in ki vsi skupaj menda vsaj toliko vedó, kakor poslanec, ki je še le pred nekimi meseci stopil čez prag državno-zborske palače.

Sicer pa ni bil samo Hohenwartov klub te misli, ampak je ravno tako sodilo tudi mnogo veljavnih in skusenih poslancev českega in poljskega kluba. Toda večina obeh klubov se je izrekla za en

sam odsek, ki so ga tudi v českem klubu zagovarjali v prvi vrsti parlamentarni novinci, in manjšina se je podvrgla, ravno tako Hohenwartov klub. Pa ko bi Hohenwartovci tudi ne bili glasovali za en sam odsek, bi se zaradi tega ne bilo podrlo prijateljstvo med Čehi in Slovenci. Ako se poslanec Šuklje ni bal zgubiti prijateljstva českega, ko je proti odločni volji in sklepu českega kluba glasoval za izročitev Scharschmidovega predloga posebnemu odseku, bi ga Slovenci gotovo ne bili zgubili tudi sedaj, ko ni šlo za nobeno načelno vprašanje, kakor pri gori omenjeni priliki, ampak le za formalno razpravo nagodbinih predlogov. Naši poslanci so pokazali, da niso kimovci za grofom Hohenwartom, za katerim sta izmed njih pri tem načelnem in Čehom tolikanj važnem vprašanji kimala samo poslanca Šuklje in baron Gödl, in poročevalec „Narodov“ bi bil bolje storil, ko bi bil pométal pred svojim pragom, kakor da je pred celim svetom zoper svoje tovariše in rojake povzdignil tako neopravičeno obtožbo.

V včerajšnji seji bil je voljen tudi nov ud za carinski odsek, ker se je česki poslanec Bromovsky temu poslu odpovedal. Eni pravijo, da je to storil iz nejevolje, ker ga niso njegovi česki tovariši volili v nagodbini odsek, toda iz njegovih lastnih ust sem slišal, da je to storil zaradi obrtniškega odseka; obrtniški odsek ima namreč večidel vsak dan sejo, ravno tako pa tudi carinski odsek sedaj zboruje vsak dan. Nemogoče je toraj vdeleževati se obeh odsekov, ki navadno ob enem zborujeta; zato se je Bromovski raje odpovedal carinskemu odseku in ta posel prepustil svojemu tovarišu Polaku. Prav iz enakega vzroka se tudi naš poslanec Obreza ni dal voliti v carinski odsek. Hohenwartov klub je bil namreč najprej njega odločil za ta odsek; ali ker se hoče nekoliko živahneje in obširneje pečati v borznem odseku in odseku za vžitninski davek, odpovedal se je dan pred volitvijo kandidaturi in predlagal, da naj se za carinski odsek izvoli poslanec Šuklje. Klub je temu pritrdil in tako je bil izmed slovenskih poslancev g. Šuklje izbran v ta odsek.

Po dovršeni volitvi poročal je poslanec Hren o zahtevi okrajne sodnije v Šebeniku, da bi smela pričeti sodnijsko preiskavo zoper dalmatinskega poslanca Šupuka, ki ga nekdo toži zaradi žaljenja časti. Zbornica je tej želji pritrdila.

Odpisovanje zemljišnega davka.

Potem se je pričela posebna obravnava o zakonu gledé odpisovanja zemljišnega davka vsled vremenskih nezgod. Seja je trajala skoraj do 3/4. uro, pa je bil rešen samo prvi paragraf in po vsem tem rešen še tako, da je ta jako potreben in koristen zakon za par let menda zopet odložen. Nekteri poslanci namreč ne mislijo na to, da je postavodajalstvo deljeno med vladarjem in ljudstvom. Prvega zastopa vlada, ljudstvo pa zastopa državni zbor. Ako ima toraj kak zakon obveljati, mu morata pritrditi vlada in državni zbor; ko hi se mu eden ali drugi protivil, je vse zastoj. Vlada je v tem slučaju pooblaščená od cesarja državnemu zboru predložila načrt zakona, po katerem naj se zemljišnim posestnikom odpisuje primeren del zemljišnega davka, ako vremenske nezgode vničijo ali poškodujejo poljske pridelke. Prvotni načrt tega zakona bil je malo ugoden, ali davkarski odsek si je na vso moč prizadeval vladni predlog zboljšati. Res je dosegel več reči, ali dalje se vlada ni hotla več vdati in je privolila le v premembe, ki so bile sklenjene od odseka. Toda že v odseku, zlasti pa v zbornici so nekteri poslanci od vlade tirjali še nekterih drugih pravic in polajšav, menda samo zaradi tega, da bi se prikupili svojim volilcem. Zlasti pa so tirjali, da naj se § 1. zdatno raztegne. Vlada namreč v njem dovoljuje pravico zahtevati odpis zemljišnega davka samo tedaj, ako poljske pridelke poškoduje toča, voda ali ogenj. V § 4. pa določuje, da smé denarni minister dovoljevati odpis davka tudi tedaj, ako imajo ljudje slabo letino vsled slane, suše, deževja, poljskih miši, mrčesov in gob.

Poslanec Zallinger je pa priporočal, da naj se tudi za vse te slučaje ljudem priznava v § 1. enaka pravica tirjati odpis zemljišnega davka, kakor pri toči, povodnji in ognji, ne pa, da bi bil ta od-

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Václav Beneš-Třebizský.

(Dalje.)

Patra admonitorja je pred vratmi že čakal eleganten voz grofa Millesimo.

Magister Bogdan Moret pripravljal se je na to, kolikor je mogel najbolj, na pot v Rim. Njegovi častilakomnosti ni bilo malo vstreženo, da je priporočen Njega Svetosti od samega redovnega generala in da je od vsih družih po učenem tedanjem svetu le njega edinega doletela ta visoka služba. Le za trenutek se je uprlo oko na odprt, porisan papir; toda potem je tudi to delo spravil v kovčeg. Nekoliko prostega časa mu bo vendar ostajalo, da bo započete študije o predkrščanskih dobah na Českem mogel nadaljevati.

In skladaje sešitek na sešitek ni niti odzdravil mlademu svojemu učencu Ludeviku, ki je ravno kar stopil v sobo z nekoliko, s krasnimi črkami popisanimi polami.

„Kaj delaš, gospod?“ vprašal je začuden mladi mož.

„Brate, selil se bom“, odgovoril je mrzlo magister, zategvaje siv trak tesneje čez zavitke.

„Ti — selil?“

„Po generalovi volji poklican sem v Rim in priporočen Njega Svetosti. — Ali ključek iščem k starolatinskim in grškim napisom, a nikakor ga ne morem najti. Imeti ga pa moram. Brez njega ne morem na pot. — Iskal sem ga že celo uro, povsod vse police sem premetel, a nikjer niti sledú ni o njem!“

„Prinesel sem ga načisto prepisanega, gospod magister! — Pred dvema tednoma si mi dal ključ prepisat!“

„Vsaj res! — No, kako pak! — Ko ima človek toliko tega v glavi!“

„V Žalov tedaj ne pojdeva? — Da arheologiji čisto slovo daš?“

Mladi brat je stavil ta vprašanja tako rekoč v eni sapi.

„Mogel bi morda sam — —. Treba je k temu le rektorjevega privoljenja. Na tvoj svét, gospod magister, storim tako.“

Magister Moret ogledajoč „ključ k starožitnostim rimskim in grškim“, slišal je samo zadnje besede.

„Izvrstno pisano! — Brez vse dvombe! — Jako dobro bi bilo, ko bi mogel z menoj. — Popolnil bi se še in mogel bi sčasoma biti vreden moj naslednik na učiteljski stolici.“

„V Žalov tedaj ne misliš iti nič pogledat?“

„Tudi ko bi zdaj ne šel na pot, bi si premislil dvakrat, ali smem še tje iti. — Zeman je v knjigi patra admonitorja črno zaznamovan in njega ime podčrtano dvakrat!“

„Vsaj ni nikomur nič žalega storil!“

„Pater admonitor je verski komisar!“ — V dušnih rečéh ima ostrejši vid; vsak v svojem krogu. Drugače tudi ne more biti!“

„A kaj bo z zbirko njegovo?“

„Prepeljejo jo k nam — v kolegij!“

„Pa če je ne dá?“

„Ne veš, da verskega komisarja podpira vedno tudi svetna oblast?“

„Kako je le zvedel o njem?“

„Zdi se mi, da sem mu pred tremi dnevi pri večerji razlagal o visoki vrednosti in redkosti nena-

pis še le odvisen od milosti ministrove. Govorili so razna njega o tej zadevi še Čajkovski, Lienbacher, dvorni svetnik Mayer, Vitezič, ki je priporočal, naj se dostavi tudi škoda, ki jo na Primorskem napravila burja, Siegl in Javorski. Pri glasovanju, ki se je vršilo po imenih, bil je predlog Zallingerjev sprejet s 144 glasovi proti 111. Z leve so namreč glasovali Coroninijevci, Liechtensteinovci, Dalmatinci in Tirolci.

V torek se bo posebna razprava nadaljevala, ali ker vlada naznanja da tako spremenjeni postavi nikakor ne more pritrditi, bo ves trud zastoj. Morda bode gospodska zbornica načrt zopet tako predručala, kakor ga je izdelal gospodarski odsek, ali preden ta zakon pride v gospodsko zbornico in iz nje nazaj v zbornico poslancev, bo preteklo nekaj časa in za l. 1886 in 1887 zemljišni posestniki ne bodo deležni dobrot, ki bi jih po tem zakonu imeli.

Interpelacije.

Pred sklepom se je izročil je Tomašček vladni interpelaciji, v kateri jo vpraša, je li res, in iz katerih vzrokov so se razbile razprave o trgovski pogodbi med Avstrijo in Rumunijo, Kindermann pa je v drugi interpelaciji vprašal, je li vlada skrbela za to, da se kolera ne zanese v naše dežele, in kaj je z Burgstallerjevim predlogom gledé sožiganja mrličev, ki bi bilo ravno o kužnih boleznih prilično. Prihodnja seja bo v torek 18. t. m.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. maja.

Notranje dežele.

Avstrijskim levčarjem se mora v državnem zboru jako slabo goditi, kajti že zopet šli so k Madjarom beračit za pomoč. Prav k tistim Madjarom so šli zoper Taaffeja agitirati, ktere so pred nekoliko časa po svojih listih jako umazano obirali in jih še. Ker so levčarji sprevideli, da Taaffejev stol pretrdno stoji, in da ga sami ne morejo prekueniti, želé si to s pomočjo Madjarov napraviti. Če jih bodo pa Madjari vbogali, če jim bodo šli na boj proti železnemu obroču, to je pa drugo vprašanje, kterege niti Schmerling sam ne reši. Kolikor madjarsko politiko poznamo, lahko rečemo, da se Madjari za levčarje ne bodo posebno pulili, naj jih še tako na pomoč kličejo, ker jih ravno predobro poznajo, kaki tiči da so to! In kaj mislite, česa so se sedaj levčarji poslužili, da bi Madjare nad nas nahujskali? Nič drugega nego gologe obrekovanja. Na Slovane jeli so s prstom kazati, da so Madjarom nevarni in da bi Madjari prav storili, če bi jih z Nemci vred zatirali hoteli. Posebno bi pa na Hrvaškem Madjari ne imeli tolikošnjega upora, tako je pravil Schmerling sam Madjarom, če bi Hrvatje ne imeli na Taaffejevi vladi v Avstriji tolikanje zaslombe, ktera jim potuho daje. Druzega toraj ne kaže, kakor skupno po Slovanih seči in jih zadušiti; preden bode pa to mogoče, bo treba pa Taaffeju stol spodmakniti. Kakor smo že rekli, se prav nič ne nadjamo, da bi šli liberalcem na lim.

Dalmatinci so s svojim cesarskim namestnikom do sedaj jako zadovoljni. V narodnih krogih se kar od kraja trdi, da za ta posel ni bolj sposobnega moža, kakor je ravno general Blažekovič, in da če se bo le komu posrečilo med ondašnjimi prebivalci mir napraviti in slogo, bo le Blažekoviču to mogoče in se grofu Taaffeju pač lahko čestita

zarad te srečne izvolitve. Blažekovič pred vsem namerava napraviti slogo med Srbi in Hrvati. Pri vsem tem pa ne misli s silo postopati proti drugiče mislečim, tudi ne proti političnim nasprotnikom. O teh Blažekovič misli, da se bodo sami vjedli in s časoma s površja zginili, ker se ravno ne bodo znali s sedanjimi razmerami sprijazniti. Dalmatinci bi s tem ne bili nič kaj zadovoljni, če bi jim Blažekovič ne bil odločno povdarjal, da bo imel značaj dežele vedno pred očmi. Da je namreč Dalmacija odlično slovanska dežela že od nekaj, to je vendar obče znano in ta značaj ji hoče po postavnem potu Blažekovič zopet podeliti. Dalmatinci smejo pač zadovoljni biti, kajti taki cesarski namestniki so pri nas redki.

V **ogerskem državnem zboru** so nekteri poslanci honvedskega ministra Fejervaryja prijeli, kako je to, da se honvedčastniki tako redko povišujejo. To je čisto naravno, je rekel minister. Jaz vendar ne morem več častnikov na višje službe povzdigniti, kakor kolikor imam mest praznih in pa denarja za plačo na razpolaganje. Če bi se pa morda kdo gospodov našel, da bi iz lastnega hotel nekoliko častnikom povišano plačo odšteti, naj se le oglasi, mi bo jako dobro došel. Tudi ni res, da bi vsa boljša mesta oddajal častnikom, ki iz stalne vojske tje kaj prihajajo. Le-tam se navadno vsako peto ali šesto prazno mesto podeli. Sicer naj bo pa honved ponosen, ako se več častnikov iz peš-polkov ali aktivne konjice tje kaj oglasi, ki so izvestno spretni v vežbanji in vojni službi, sicer pa tudi ogerski podaniki. Sedaj je nekdo ministru v besedo segel, rekši: Lepa hvala za take ogerske podanike z švabskim duhom! Minister plane kviško in zavpije: O švabskem duhu mi pa pri vojaci le kar molčite. Jaz pri c. kr. vojaki ne poznam drugega duha, ne nemškega, ne českega, ne madjarskega, nego le onega, ki se izraža v vestnem izpolnovanju svojih dolžnost. Kdor je Oger, o tem sem prepričan, da bode tudi ogerskega mišljenja. Toda nad tem je pa v prvi vrsti izpolnovanje svojih dolžnost! Kakor povsod, tako je tudi pri honvedih nekaj nezadovoljnih in na te se Vam ni treba ozirati! Kaj, ne ozirati, oglasi se zopet nekdo. Sedemdeset odstotkov častnikov ni zadovoljnih s sedanjim položajem. Na to Vam pa niti ne odgovarjam, ker odgovora ni vredno, pravi minister in se vsede.

Vnanje države.

Kaj človek na **Balkanu** vse vidi, če si ruska očala na nos natakne, pripoveduje „Novoje vremja“ v jako kritičnem članku o balkanskem vprašanju. Ta list odločno trdi, da balkansko vprašanje, kakor je dandanes razvito, ni drugega, kakor komedija, ktero so velesile na svetovni oder spravile. Milan, Battenberg, Karavelov in Delyannis pa da niso drugega, nego marionete (možički, ki plešejo, kakor že se pocukajo), za kterimi se pravi igralci — evropske velevlasti skrivajo, ki se ob enem na silno evropsko mednarodno vojno pripravljajo. Da bi se laglje in brez sumnje oborožili, izumili so si to najnovejšo komedijo na Balkanu; toda Rusija jim bo kmalo prišla na sled in takrat bode tudi prisiljena na noge postaviti, kar ima krepkih in zdravih mož. Vdarili se bodo za dedšino bolnega moža. Čas pa, dokler bo čakati treba, potratili bodo diplomatje s svojimi razpravami. — Vse to so menda le časni-karske razprave brez dejanske podlage. Koliko so si ravno v poslednjih dveh letih Avstrija, Nemčija in Rusija prizadevale, da bi z dobrim sporazumljenjem med seboj splošni mir ohranile in vtrdile, kar se jim je tudi posrečilo! Razmere so se v poslednjem času med državami res nekoliko spremenile, toda nikakor še ne toliko, da bi bilo to evropskemu miru nevarno.

Zakaj je Delyannis odstopil? Zato, ker je bil trmoglav in je po sili vojsko hotel. Delyannis sploh ni bil mož, ki bi bil **grško vprašanje** vgodno rešiti znal. On ni poznal druge poti, kakor ono na bojnem polji, pri kateri pa ni pomislil, da je silno

spolska in enemu na njej redno spodleti, kedar jo dva h krati nastopita. Navadno tisti pade, kdor ima manj podkovane čevlje. Delyannis v najnovejšem času na ves pritisk evropske diplomacije, da naj vendar že enkrat razoroži, ni imel drugega odgovora, kakor da bo že, bo že, če ga ne bodo silili. Grkom in prijateljem njihovim je pa po tistem prav po mešetarsko na ušesa pravil, da niti on, niti vlada ne bo nikdar privolila v razoroževanje! S takim človekom Evropa dandanes vendar ne more računati! Ona si je z vsakim korakom prizadevala mir napraviti, Delyannis ji je pa vse sproti podiral. Pa — naj bi že bilo, kakor rado, če bi bila pod sedanjimi okoliščinami Grška le količikaj nade imela, da se z vojno okoristi. Zmagala bi ne bila, to smo nedavno videli, da bi pa tepena — po laški navadi potem še nekaj sveta po vrhu dobila, menda za bolečine ali kali, tega se ji pa pri Turkih tudi ni bilo nadjati, ker še ni davno, odkar so ji Tesalijo odstopili. To je vsak človek sprevidel, le Delyannis je bil slep. To so sprevidele tudi velesile, in so bile namenjene z blokado starega trmoglavca prisiliti, da odjenja od svoje trme, ktera bi bila Grško popolnoma vničila. Francoska se je edina nekoliko odstranila od njih, toda reči se ji mora, da je po svoje tudi vrlo pripomogla, da je Delyannis odstopil. Mož je bil Francozom obljubil, da bo orožje odložil, nasproti velesilam se je pa zopet skesal. Pač mu toraj ni drugega kazalo, nego iti. Novi prvi minister Valvis videti je veliko bolj trezen in previden, ter ne bo iz slepe strasti domovine v nevarnost razpostavljaj.

Verjetni vir naznanja iz **Petrograda**, da se bode kan iz Kive kmalo podal na potovanje v Evropo, ter hoče obiskati Petrograd, Berlin, Dunaj, Pariz, Švico in poglavitna mesta Italije. Iz Merva se po telegrafu naznanja, da se je delo za določanje mej v Afganistanu zopet pričelo; zarad obilnega dežja se je delo ustavilo, a sedaj prav povoljno napreduje. — Dalje javlja „Nat. Ztg.“, da je sestanek diplomatov v Livadiji zelo poparil panslaviste. Ruska bode namreč dalje ostala v politični vzajemnosti z zveznimi vladami, od nje ni pričakovati posebne politike ne v grških, ne v bolgarskih stvaréh.

Poročali smo pred nekaj tedni, da **Francoske** veliko narodno posojilo nameravajo. Ako se ne motimo, govorilo se je o 500 milijonih frankov. Vlada je v resnici izdala oklic in povabilo, na vdeležbo pri narodnem posojilu in komaj se je pisanje objavilo, niso le 500 milijonov, temveč celih 10 milijard na razpolaganje dobili, (kar se nam zdi popolno neverjetno). Francoska dežela mora pač silno bogata biti, da tako vlado, kakor je ravno današnja, tako z denarjem podpira, ali pa — časnikiarji lažejo. Poslednje se nam še tem bolj verjetno zdi, ker nemški časniki o francoskih finančah vse drugače pišejo, kakor pa francoski. Da najbrž prvi in drugi pretiravajo, si pač lahko mislimo, ker je to že navada. Toda vrnimo se nazaj k posojilu. V finančnem ministerstvu priredili so petnajst sob, kamor so se ljudje na posojilo podpisavat hodili. V ponedeljek so pričeli dotične „titre“ razprodajati in ljudje so se menda kar spopadli za nje, če prav tisti več ne nesó kakor le po 3%. Pobrli so jih tako hitro, da na bankirje že prav nič prišlo ni! Toraj je to narodno posojilo v resnici narod sam skupaj zložil, in sicer pravi narod, francosko meščanstvo, kar je v resnici znamenje blagostanja v deželi. Ko bi le drugačno vlado ta blažena dežela imela, pa bi bilo vse dobro.

Lojalisti v Ulstr-u, kakor se iz **Londona** poroča, snujejo društvo s podružnicami za vso provincijo, da dobé orožja in se hočejo vojaško izobraževati, da se zamorejo zoperstavljati vladi, kedar bo hotla vpeljati Homerule-vlado. — (To so potomci tistih, ki so nekaj posedli deželo ubogih Ircev, in sedaj ne morejo slišati o tem, da se stare krivice morajo popraviti; z orožjem v roki se toraj hočejo vstavljati pravičnim postavam. Lojalisti se pa imenujejo, ker so lojalni, kedar se jim vse po volji godi.) Iz Indije misli vlada nazaj poklicati generala Roberts-a in mu izročiti vrhovno poveljništvo vojne na Irskem. V Ulstru čedalje huje vré; Parnelisti so pa tudi odločno zoper to, da bi Gladstone še dalje prijenjeval Chamberlain-u kar se namreč tiče irskega predloga.

Glava **anarhistov** in **socijalistov**, glasoviti Most, padel je pravici v roke! Kakor smo že pisali, prijeli so ga v Novem Jorku. S tem se sicer anarhisti kači še ne bo glava strla, pač pa se je z Mostovim zaprtjem stališče anarhistom silno omajalo. Most je nemškega rodu in on je bil tisti, ki je po celem svetu anarhiste šuntal in vladal, pri vsem tem pa prav dobro živel. Večina nezadovoljnih se je tudi iz Nemcev nabirala, kteri so Mostovim naukom več verjeli, kakor pa so marali za glas vesti in zdrave pameti. Vendar pa nemški listi o teh melcé, zato pa s tolikanj več radostjo pripovedujejo in naštevajo, koliko je bilo pri tem ali onem navalu slovanskih nezadovoljnih navzočih. Tako pisačenje je grdo in poštenega časnika povsem nevredno. Kdo pa je bil, ki je anarhizem v današnji obliki po svetu razširil? Nihče drugi, kakor Nemci! Pri nas ni se poprej nič čulo o delavski nezadovoljnosti, dokler niso začeli nemški aposteljni semkaj zahajati. Ti so našim delavcem toliko časa na ušesa šepetali, da se jim sploh slabo godi, da so jim posledni v resnici verjeli, kar jih je že mnogo obžalovalo in jih bo še!

vadno starih spominkov v našem českim kraljestvu, kakoršne sem našel na Žalovskem dvorci. V ostalem ne bode nikakor na škodo, če zbirko prepeljejo k nam. — Enkrat sem že rekel: V dober vzgled to ni. Mi učeni že moremo tako delati; med ljudstvom pak je v pohujšanje. — Ko bi bil verski komisar jaz, moral bi to koj prvič ustaviti! — Manjka mi tu „razprava o pismu zapadnih narodov, kteremu pravijo „hieroglifi.“ Poglej za njo. Bode v knjižnici v tretji vrsti na desno od vrat, tako v sredi!“

Mladi brat je odšel.

Že tretjič v teh malo trenutkih mu je sililo na misel: „Ti moraš tega zamana obvarovati.“ — Ali sam se je skoraj prestrašil nad to mislijo. Nekoga je hotel varovati pred patrom admonitorjem in vrh tega verskim komisarjem! — To je najmanj toliko, kakor svojevoljno prepustiti se reki, kjer je tok najbolj dereč.

„Zakaj rušiti pokoj življenja, ki je bil morda pridobljen jako težko? — Zakaj kaliti s predrzno roko tako srečno življenje, kakoršno je pod ono streho? — Zakaj ne privoščiti temu možu vsaj te

zabave? — In bode li jednoč pravični Bog, čigar sodbo slišati se je bal celó sv. apostelj Pavel, tehtal vaša dela, in bode videl madeže na duši vaši, kdo vas bode tedaj, gospodje bratje, zagovarjal? — Ne vem, če ne bo tehtnica padla prav do zemlje?“

Mladi mož je naglo utihnil; oko njegovo je zadelo na resen obraz, gledé izza podob na steni, kakor bi ga hotel ta stavec za besede, ki so ušle iz njegovih ust, s samim pogledom uničiti. Potem je začel iskati; ali kdo vé, ktero knjižnico je imel magister Bogdan v mislih, ko je določil tretjo vrsto na desno od vrat v sredi. Od knjige „razprava o pismu zapadnih narodov, kteremu se pravi hieroglifi“ ni nikjer nobene črke, dasi je celih sto zvezkov z begljivim očesom pregledal.

Videl sem tega moža prvič; ne vidim ga morda nikdar več; ali udarec ki je njemu namenjen, če bo mogoče, hočem odvrniti. — Kdor tako čast in spoštovanje skazuje pepelu svojih prednikov, ne more biti hudoben človek.“

(Dalje prih.)

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 17. maja. („Katoliška družba rokodelskih pomočnikov.“) Danes Vas pa prosim, gospod vrednik! nekoliko več prostora, kajti tako lepa in tako važna slovesnost, kakor se je včeraj vršila, se ne more in tudi ne sme popisati le v treh ali štirih vrsticah. Tukajšnja katoliška družba rokodelskih pomočnikov je imela včeraj, kakor imamo navadno reči — „svoj dan“. Vsako leto namreč obhaja ta družba III. nedeljo po veliki noči kot praznik varstva sv. Jožefa obletnico svojega pričetka. Že tridesetkrat je obhajala ta prekristna družba svojo obletnico, a še nikdar poprej ne s to slovesnostjo in s toliko pomenljivostjo, kakor včeraj edenintridesetič.

1. Veliki prazniki imajo nekakšno predpraznovanje, „vigilijo“. Tudi včerajšnji društveni praznik imel je svojo vigilijo. Letošnja nenavadna pratika je namreč tako nanasla, da je bil včeraj ob enem tudi god č. g. predsednika, Janeza Gnjezda. In vrlim deležnikom katoliške rokodelske družbe se je najbolj umestno zdelo, že prejšnji večer mu „in gremio“ srečo voščiti. Ker se jim je letošnji god predsednikov nenavadno pomenljiv zdel, naprosili so svojega podpredsednika, naj v njihovem imenu nagovori ljubljenelega gospoda načelnika, kar je seveda z veseljem storil, tem rajše, ker ga tudi sam osebno zelo čišla. Iz te častitke omenimo le to, da se je g. načelniku z gorkimi besedami zahvalil za ves trud, za veliko požrtvovalnost in ljubezen, ki jo je imel ves čas za družbine koristi, a prav posebno za „ono stopinjo, ki se ima storiti 16. maja, ko stopi družba tako rekoč na lastne noge in na lastna tla; ta dan da se začne z novim odstavkom pisati zgodovina katoliške rokodelske družbe“. Potem mu izroči krasen šopek, ki so mu ga rokodelci podarili. Z ginjenim srcem se g. godovnjak mnogoštevilne zbranim voščilec zahvali, jih opominja, naj si z združenimi močmi prizadevajo doseči namene, ki jih ima družba po svojem začetniku „očetu“ Kolpingu, čegar podoba je danes tako lepo okinčana itd. Pevec mu zapoje navdušeno nekoliko miloglasnih pesni; prične se proste razgovarjanje zlasti v zadevah prihodnjega dneva. Posebno nas je zanimala spomenica za temeljni kamen, ktero je krasno spisal in ob straneh res umetno olupšal mestni inženir g. J. Duffé. Glasi se tako-le:

Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Bogu v največjo čast in rokodelstvu v blagovito oživiljenje ustanovilo se je pod varstvom sv. rednika Jožefa katoliško društvo rokodelskih pomočnikov. Temelj mu je sv. katoliška vera, pošteno krščansko vedenje društvenikov njegova čast, bratovska sloga njegovo poslavlilo, vzajemna pomoč v sili njegova dolžnost, vrlo strokovnjaško delovanje smoter k medsebojni vnemi. Krščanski krepki rokodelski pomočniki naj se s čednostjo in pridnostjo kedaj med državljeni povspno do časti vrednega mojsterstva. Zato čislajo člani društva rokodelskih pomočnikov vero, vdanost do vladarja, čiste nrave, moštvo in čast rokodelstva kot drage svetinje in si podajajo povsodi bratovsko roko, da se vzdigne, kdor je padel, da srčen ostane in dalje hodi po poti poštenosti, ki jo je nastopil.

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov se je v Ljubljani ustanovilo v praznik varstva sv. Jožefa dne 29. aprila 1855 po mnogi skrbi prečast. gosp. dr. Leona Vončine, profesorja bogoslovskih véd, kateri ga je do svoje smrti dne 4. novembra 1874 z neumornim trudom vodil. Naslednik v vodstvu mu je bil sedanji društveni predsednik Janez Gnjezda, katehet mestnih deških šol ter kn.-šk. duhovni svetovalec. Predsednika namestniki so bili č. g. g.: Anton Lesar, c. kr. profesor realke; Janez Tomazin, kaplan mestne župnije pri sv. Jakobu; sedanji predsednik Janez Gnjezda; Janez Flis, špiritual v duhovščini; Anton Dolinar, prefekt v deškem semenišču, in dandanes Anton Kržič, katehet dekliških šol pri č. uršulinkah.

Društvo je imelo svoj sedež od svojega začetka do sedaj v dvoru kneza Turjaškega (gospodske ulice). Ker pa tamošnji prostor ni več zadostoval društvenim potrebam, moralo se je misliti na zidanje lastne hiše, koje gradnjo je prevzel stavbarski mojster Franc Faleschini.

V spričo tega je bil v 9. letu modrega papeževanja Njih Svetosti Leona XIII., in v 38. letu viteškega cesarovanja Njih Velikanstva Franc Jožefa I., danes, tretjo nedeljo po velikonoči ob 1/2 12.

uri dopoldne v navzočnosti p. n. visokorodnih gospodov c. kr. deželnega predsednika Andreja barona Winklerja; deželnega glavarja kranjskega, Gustava grofa Thurn-Valsassina; mestnega župana Petra Grasselija, društvenega odbora ter društvenih članov, dobrotnikov in prijateljev po mil. pokrovitelji društva, prevzvišenem knezoškofu Ljubljanskem, gosp. dr. Jakobu Missia, temeljni kamen k tej novi društveni hiši blagoslovljen in položen.

Bog je doslej delo vidoma blagoslavljaj; ta blagoslov božji ostani nad njim in nad vsemi, ki so ga do sedaj in ga bodo še dalje podpirali.

Vse v največjo čast božjo!

V Ljubljani, dne 16. majnika 1886.

(Sledé podpisi.)

(Dalje prih.)

Iz Mokronoga, 14. maja. „Gorje ti, ubogi kmet, gorje!“ Tako mora s pesnikom vzdihniti, kdor zdaj naše vinske gorice pogleda. Pred nekoliko dnevi je po naših vinogradnih gorah še vse lepo zelenelo; povsod je prav bujno odganjalo; mnogo zaroda je bilo nastavljenega, kakor se le v najboljših letinah opazuje; imeli smo najboljše nade.

In zdaj? kako žalosten, kako tužen pogled! Vse je rujavo, kakor takrat, ko smo rezali: strupeni mraz (slana) je 8. t. m. vse požgal. Vničen je „ognjeni sok na vinski trti“; zastoj ves trud, zastoj vsi veliki stroški. Kakor so poparjeni vinogradi, tako poparjenega vidiš zdaj tudi našega kmeta siromaka: tare ga britka skrb, kje bo kak krajcar vjel za „fronke“ in za mnogovrstne potrebe.

Kakor slišim, poškodovane so najbolj Šentjanske, Šentrupeške in Trebelske gorice, a tudi Svetotrojiške, Škocijanske in Šmarješke so silno osmojene. Le po nižinah, koder je bila megla ležala in kakor gorak plašč pred hudim mrazom ovarovala, ostalo je nekoliko. Med temi srečnimi goricami je tudi Markovec, ki je neki še precej nepoškodovan ostal. A Bojnik, kjer se prideluje znani „Frölichmacher“, kakor že Valvasor Bojniško vino imenuje, poškodovan je baje tudi hudo.

Vsled te grozne nesreče se je vino podražilo, ki je že tudi do zdaj imelo visoko ceno: izpod 10 glđ. se že težko dobi. Toda, kaj to koristi ubogemu kmetu, ki je večinoma že v jeseni moral ceno prodati.

Res, huda šiba božja; „toda, kakor je Gospodu dopadlo, tako se je zgodilo“.

Iz Goriške okolice, 12. aprila. (Tramway na par in naše bēde.) Kakor sem „Slovenec“ sporočal v svojem času, vozi od novega leta sem, tramway na par drva iz c. kr. Trnovskega gozda. Ali kakor vse kaže, bode ono Tržaško društvo tramwaya imelo velikansko zgubo že pred koncem tekočega leta. Kajti dva parostroja staneta brez vozov po 6000 glđ. vsak; eden pa že ni več za rabo. Potem ima društvo mnogo parov volov, da vozijo drva po grdih potih iz gozda na c. kr. cesto, kjer se nakladajo na vozove „parnega vlaka“. Voli so že vsi oslabei od težke vožnje, da ne morejo več voziti. Dalje časa, ko bodo vozili drva s tramwayem, več škode in zgube bodo imeli. K sreči, da jih je več v družbi, kateri je na čelu nek Tržaški že enkrat falirani žid. (Povsod židovi! aj, aj!) Tudi tu bi imelo veljati: „Kapital centralisiren!“ Pa iz te moke ne bo zdaj nič, kakor kaže. Tudi je Trnovski gozd preoddaljen od Gorice, kajti tramway potrebuje gori in doli skoraj celi sedajni poletni dan (12 ur), ker vozovi so še bolj počasni, kakor voli. Strojvodja in spremljevalci stanejo veliko. Včasih pelje komaj 30 kubičnih metrov na dveh vozéh na dan, včasih pa tudi na treh ali celo na štirih vozovih 42—56 metrov. Pa to se ne godi vsaki dan, ampak le 3—4krat na teden. Podvzetje se nikakor niti ne splača, ampak gré le dan za dnevom v večje stroške in zgubo. Zato se vozniki veselé, da spodletí to podvzetje v kratkem času, in da bodo zopet vozniki bližnjih (štirih) vasi vozili drva v Gorico. Drva gredó pa naprej iz Gorice v Trst in Polo, ker gozdni uradniki in mnogi čuvaji potrebujejo za plače veliko denarja. Zato služi tako imenovani c. kr. Trnovski gozd le v preskrbljevanje dotičnih uradnikov, kajti država je dobra skrbna mati svojih zvestih otrok!

Težki tramwayevi vozovi pa kvarijo zelo tudi že tako ozko cesto, motijo občevanje srečajočih se vozov, kateri morejo dalje časa čakati, da gré železni „spak“ mimo, živina se zelo plaši, konji se morajo spregati, da se ne prestrašijo in ne prevrnejo vozov in ljudi, kakor se je tudi meni pri-

godilo, ko sem se peljal v mesto. Bila bi to viša oblast dovolila kakšnemu bogatašu, ki bi ne imel nobene dotike s c. kr. erarjem, kakor jo ima tista družba? Javeljne!

Toliko za zdaj! O priliki še kaj o naših bedah.

Zelo so se primorski Slovani razveselili, ko so slišali, da nas utegne sedanji c. kr. Tržaški namestnik zapustiti. Dosihmal nas ni mogel za ljubezen do njega ogreti ker je nasprotnik vse jezikove ravnopravnosti na Primorskem!

Iz Hrvatske, 10. maja. (Kaj je slovenska zemlja.) „Čech“, in po njem drugi listi, so prinesli članek o potlačenem narodu, t. j. o težki osodi naših bratov — Slovakov. Iz več obzirov se mi zdi vreden, da ga priobčite; vsaki pa naj misli, kakor hoče. Članek se glasi, kakor sledi: „Sredi evropske kulture, rekel bi v srečo tega dela sveta, tako rekoč varovan hudobe sovražnikov z ogromnimi gorskimi sčitovi tatranskimi uzdihuje do tega trenutka narod, za katerega skoraj ni zatega sadu slobode, za katerega ne raste oljkina veja miru, ampak le neprenehavni boj in trpljenje. Uboga Slovaška! Ona je upravitelju ogerske države v vsem „terra incognita“, le vé o plačevanju davka. Za njo ni šol, jemljó ji premoženje, in na sramoto omikane Evrope se ne vzdigne noben odločujoč glas, kateri bi odločno zahteval oslobojenje slovaškega naroda iz neprenosljivega sužnjevanja. Godi se celo narobe! Tisočeri ljudje mislijo na to, kako bi Slovake zmeli v prah kakor bednega črva; nihče nima zanje srea, nihče ne dvigne ne roke ne srea za njih dobro. — In vendar je ta narod tako zdrav in svež! V govoru njegovem je združena moška moč s slovansko nežnostjo, to je narod, ki hrepeni po slobodi, in v to zalaga vse svoje moči. Plava proti vetru in valovom, in vkljub vsem zaprekam in borbam se ni odrekel svojemu cilju. Bori se neprenehoma, dasiravno je ta borba neizrečeno mučna, ker konačna zmaga brli kakor plamenček nad močvirjem. — Slovaški narod z vsemi svojimi lastnostmi, s svojo zgodovinsko preteklostjo, ne služi tega, da bi bil tako rekoč parija med avstrijskimi narodi, da se ž njim postopa kakor s cigani, in da šteje v vrsto ciganov. Zaslužil je lepšo osodo, saj tako, da se more prosto in samostalno razvijati, da ne mora sam svojih moči tratiti v lastno obrambo, da se mora vsaki dan bati, da mu bodo sovražniki največje njegovo blago — mladino njegovo odtujili, in iz nje naredili renegate. Trikrat nesrečen je narod, v čigar sredini se nahaja pogubni izrod izdaje in renegatstva; česar ne more hudoba sovražnikova, to more izdaja. Slovaški narod ima tako osodo. Zapuščen je od svojih lastnih sinov; tim nesrečniši je, ker je zapuščen tudi od samega sebe. Vzdržuje se doslej s žilavo naravno močjo, ki je Slovanom prirojena, in kateri imamo tudi mi zahvaliti svoj narodni prerod. A dokler se ta naravna moč ne prebudi v dejansko življenje, ni upanja, da bi se kaj predrugačilo na dozdanjem stanju slovaškega naroda. Narod ne sme čakati dalje na tujo pomoč, saj je dosti dolgo čakal zastoj; on sam se mora prebuditi iz letargije, in z odločnimi dejanji zagotoviti si svojo in svojih potomcev prihodnost.

Od Slovakov se bodo v kratkem iskale velike žrtve. Narodna vstaja (domobranstvo) bo sprejela se tudi v deželah ogerske krone. Slovaki bodo morali tudi priskočiti s svojimi sinovi in povečati vojsko. Prašamo jasno in odprto: S kakošnim srcem, s kakošnimi čuti, se bo za državo boril tak vojak, ki vé, da je narod, kteremu pripada, potlačevan, da mu še kraj ni privoščén, na katerem bi po boju branil svoje pravice?*) S kakošnim srcem bo izdiral meč vojak, katerega po vojski čaka doma še težji boj, preganjanje njegovega jezika in narodnosti?

Žalostna je osoda raztresenih slovanskih narodov. Solza zaliva oko, pesti se kréjo pri pogledu, koder so sinovi matere Slave mučeni in preganjeni. Bolečina, ktera nam srce napolnjuje, je tim večja, ker nimamo pomočkov, da bi saj kako pomagali svojim bratom. Slovanski narodi vodijo še zmirom stari boj. Kjer so prej stale njih kolibe, tam se slišijo zdaj tuji glasovi. Zakaj? Po lastni needi-nosti, izdaji, napadanju smo zgubili lastna naša zemljišča. Te tri pglavitne napake so nesreča „Slovanov“.

Tako je s Slovenci (Slovaki se imenujejo sami tako) na severnem Ogorskem; kako pa je s Slovenci

*) Kakor znano, nimajo Slovaki ne enega svojega zastopnika v ogerskem državnem zboru.

po južnem Avstrijskem? Plačuj, robuj, uničuj se, izgini z obličja zemlje — to prisojajo sovražniki Slovanom. Mislijo mari, da bodo res vstavljali kolo zgodovine? Absit!

Domače novice.

(Slovesnost), ki jo je bila katoliška družba rokodelskih pomočnikov za večerajšjo nedeljo napovedala, se je vkljub jako negvodnemu vremenu lepo izvršila po programu v vabilu naznanjenem. Ob 10. uri zbrali so se v nunski cerkvi rokodelski pomočniki Ljubljanske družbe, katerim se je pridružilo prav lepo število šentvidskih društvenikov s svojim načelnikom č. g. župnikom Volcem ter več drugih odličnih gospodov. Maševali so preč. g. kanonik dr. Andrej Čebašek in stregli so jim trije gospodje, ki so s katoliško rokodelsko družbo v najozži zvezi: oba predsednika, Janez Gnjezda in Andrej Volc, pa podpredsednik Anton Kržič. Mnogo povzdignile so slovesno službo božjo č. gg. Uršulinke s prelepim petjem. — Ob 1/2 12. uri prišli so mil. knezoškof gosp. dr. Jakob Missia na kraj, kjer bo društvena hiša stala, so temeljni kamen blagoslovili in vložili ter navzoče s prelepim govorom oveselili. Če tudi je ravno takrat zelo dežilo, prišlo je dokaj odlične gospode; med drugimi blagorodni g. deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar grof Thurn, mestni župan Grasselli, več č. gg. kanonikov in drugih duhovnikov itd. Preden se je kamen vložil, prebral je društveni načelnik „spomenico“, ki se je vzdala z zadnjo številko „Slovenca“, „Danice“ in „Laib. Ztg.“ Med vzdovanjem so pevci peli prav dobro novo nalašč za ta dan zloženo in družbenemu načelniku posvečeno kantato g. Försterja, katero je prinesel zadnji list „Cerkvenega Glasbenika“, in na to še cesarsko himno. — Pri skupnem obedu v Ferlinčevi gostilni, ktere se je vdeležilo nad sto oseb, je bilo tudi jako živahno in veselo. Napilo se je najprej najvišima našima oblastnikoma sv. očetu Leonu XIII. in svetlemu cesarju Franju Josipu, potlej namestnikoma te najviše oblasti deželnemu predsedniku gosp. baronu Winklerju in knezoškofu g. dr. Jakobu Missia, nadalje deželnemu glavarju g. grofu Thurnu in mestnemu županu g. Grasselliju ter še mnogim drugim, deloma iz prijateljstva, deloma iz hvaležnosti. Tudi več brzojavnih pozdravov je došlo. Obširniši popis se je pričel v današnjem dopisu iz Ljubljane.

(O „Slovenski Matici“.) Na mnogotera vprašanja, kako more g. Trstenjak staviti odboru „Slov. Matic“ take interpelacije in potegovati se tolikani za Stritarjeve spise itd., naj povemo, da to ni preč. g. Davorin Trstenjak, častni član „Matic“, marveč g. Anton Trstenjak, privatni učitelj v zavodu Mahrovem, nekdanji kandidat za tajništvo „Matičino“, vrednik „Slovanu“, v katerem vnovič zabavlja odboru misleč, da mu bo kdo odgovarjal itd. Vanitas!

(Občni zbor „prve Ljubljanske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda“) preložen je na soboto 22. maja. Č. gg. družabniki in drugi prijatelji slovenske šole blagovolijo naj mnogobrojno priti v zgornje prostore čitalniške ob 8. uri zvečer.

Odbor.

(Očni zbor c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko v Ljubljani) bo dne 27. maja 1886. l. v dvorani mestnega magistrata ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Ogovor prvosednika. 2. Poročilo odborovo. 3. Posamezni predlogi.

(Umrl je) bivši predsednik c. kr. kranjske kmetijske družbe, baron Karl Wurzbach, večeraj zjutraj ob 1/2 2. uri v 76. letu svojega življenja. Ranjki je bil večkrat izvoljen za deželnega poslanca od kranjskega velikoposestva; svoje dni bil je tudi deželni glavar, in leta 1871 do 1872 deželni predsednik na Kranjskem. Pogreb bo jutri popoldne ob 1/2 5. uri.

(Mrtvoud je zadel) danes teden č. g. Josipa Podreko, dekana v Tržiči (Monfalkone) na Primorskem. Hotel se je peljati v Trst, za kar si je bil tudi že vozni listek kupil. Ravno ko hoče stopiti v voz, zadene ga mrtvoud, da se je na kolo dvoru zgrudil in takoj ondi umrl. Nadškof Goriški, dr. Zorn, ki je bil slučajno tudi v tistem vlaku in na poti v Trst dal je umirajočemu odvezo.

(Odvetniško pisarno) odprl je vpokojeni svetovalc Tržaške deželne sodnije, g. Anton Indof, v Ajdovščini.

(Doktorje zdravilstva), ki niso še 32 let stari in so avstro-ogerski podaniki, sprejema c. kr. vojna mornarica za korvetne zdravnike z letno plačo 900 gld., 10 gld. mesečne doklade in drugimi pristojbinami.

(Grof Savorgnan), ki je bil v petek v Gorici pred porotniki zaradi znanega škandala, je oproščen. Porotniki so vsa vprašanja zanikali in ko se je grof zopet zunaj prikazal, so ga ljudje z glasnimi „evviva“-klici pozdravili.

(Jan. Kalistrove premije) za lepe junice so se delile v Slavini 15. maja. Prejeli so: 1. Jožefa Zadnik iz Koč 30 gld. 2. Janez Bolé iz Koč 15 gld. 3. Janez Sabec iz Slavine, 4. Janez Podboj iz Št. Petra, 5. Love Raznožnik in 6. Love Žele oba iz Petelin, 7. Peter Gorup iz Matenje vasi, 8. Jan. Čušnik iz Žej, 9. Jernej Černač iz Grobišč in 10. Matija Penbo iz Gradca po 7 gld. 50 kr. v srebru.

Telegrami.

Budapest, 16. maja. Fabinyi je imenovan za pravosodnega ministra.

Serajevo, 16. maja. Nadvojvoda Albrecht došel je semkaj in so ga jako slovesno sprejeli.

Rim, 15. maja. Od večeraj do danes umrlo je v Benetkah 6 ljudi za kolero, zbolelo pa 5. V Bari jih je zbolelo 9, umrlo 5. V Brindisi sta dva umrla.

Madrid, 16. maja. Kraljica se je peljala podpirati tiste nesrečne družine, katerim je vrtinec tega ali onega pobil: narod jo je povsod navdušeno pozdravljal.

Novi Jork, 16. maja. Mosta so proti založeni kavciji 1000 dolarjev spustili.

Umrlj so:

14. maja. Marija Bezaj, mestna uboga, 81 let, Karlovska cesta št. 7, vodenica.

V bolnišnici:

14. maja. Urša Brodnik, delavka, 52 let, Oedena cerebri. — Marija Hribar, delavka, 54 let, oslabljenje.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

15. maja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 15 kv.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	115 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 80 „
Akcije avstr.-ogerske banke	879 „ — „
Kreditne akcije	280 „ — „
London	126 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ 04 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	62 „ 05 „

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	728.50	+14.4	sl. jzap.	jasno	
15. 2. u. pop.	730.40	+14.4	sr. jzap.	del. jasno	2.50
9. u. zveč.	733.93	+9.0	sl. jzap.	jasno	dež
7. u. zjut.	736.71	+10.4	sl. jzap.	del. jasno	
16. 2. u. pop.	739.64	+6.6	sl. svzap.	dež	29.30
9. u. zveč.	740.22	+6.2	sl. svzap.	jasno	dež

V soboto jako nestanovitno vreme. Srednja temperatura 12.6° C., za 1.4° pod normalom. V nedeljo zjutraj oblačno, ob 1/2 11 vlihl se je dež ob močnem vetru med bliskom in gromom. Popoldne se je zvedrilo. Srednja temperatura 7.7° C., za 6.6° pod normalom.

Potrtega srea javljamo podpisani tužno vest, da je naša preljubljena mati, gospa

IVANA MURNIK,

po dolgi, mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 6. uri zjutraj v 79. letu, mirno v Gospodu zaspala.

Telo predrage pokojne boče v torek 18. maja ob 3. uri popoldne iz hiše št. 8 na Dunajski cesti na mirovdvor pri sv. Krištofu k večnemu počitku prenešeno.

Svete zadušne maše se bodo brale v raznih cerkvah. Nepozabljivo ranjko priporočamo v blagi spomin in molitev.

V LJUBLJANI, dne 16. maja 1886.

Ivan Murnik,

tajnik trg. in obrt. zbor. in dež. odb.

Valentin Murnik.

Elizabeta Szillich.

Antonija Culot.

Krasne podobice in molitveni lističi,

ktere ima v zalogi

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Spomni prve svete spovedi:

1. Sviti (bronzirani) 100 kom.

2. Črni 1.—

Spomni svete birme:

1. Sviti (bronzirani) —80

2. Na debelem papirji z lepim oljnatim tiskom (brez teksta) 7.—

Spomni prvega sv. obhajila:

1. Sviti (bronzirani) —80

2. Črni 1.—

3. Pobarvani 2.50

4. Na navadnem papirji lepo pobarvani 3.60

5. Na čipkastem papirji z lepim barvenim tiskom 4.50

6. Na debelem papirji z lepim oljnatim tiskom 7.50

7. Ravno tiste na še lepšem papirji 8.—

8. Veča oblika za okvir 10.—

9. Lep ksilografski barvotisk: „Kristus s presveto hostijo“ po načrtu baroninje Oer, v veliki obliki za okvir 25.—

Molitve, ktere naj se z mašnikom vred opravljajo po vsaki tihl sv. maši 3.—

Kratke molitve in zdihljeji 3.—

Zaveza Marijine ljubezni ali velika bratovščina prečast. Device Marije 1.—

Sv. Ciril in Metod 1.50

Bratovščina naše ljube Gospe 3.—

Jezus! usmili se mene 1.50

Bratovščina sv. Dizma 3.—

Bratovščina presv. Sreca Jezusovega 1.50

Bratovščina sv. brezmadežnega Sreca Marijinega 1.50

Glej to Sree, ktero je ljudi tolikanj ljubilo! 4.—

Nadbratovščina Matere Božje Marije Tolažnice 1.50

Bratovščina Božjega Sreca Jezusovega 1.50

Apostolstvo molitve 1.50

Listek bratovščine živega rožnega venea 1 roža — 15 listov 60 kr.

Razun tega imamo jako lepo, na kartonu v barvah tiskano podobo Jezusovega Sreca, z riščico, da se lahko na steno obesi. Okoli Sreca je napis: „Stoj! Sree Jezusovo je z menoj! — Pridi k nam tvoje kraljestvo!“ Spodaj: „Blagoslovil bom hišo, v katerih je podoba mojega sv. Sreca izpostavljena in čišena.“ Ta podoba je posebno ugodna za spominska darila in ji je cena (100 kom. za 1 gld.) jako nizka. (5)

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Naroča se še lahko in tudi vsi izišli sošitki dobivajo se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Obseg 11 zvezka zabavnika: „Deutscher Hausschatz“ je sledeč. Text: Eine Baschkiren-Taufe. Von Fldr. Wilh. Gross. — „Bachgesang“ (Schweizer Sage) Gedicht vom Ulrich von der Uhlenhorst. — Mondlandschaft bei dem Ringgebirge Plato mit der Erdkugel. — Ein Drama zur See. Von Dr. J. H. Jephson (Schluss). — Gleich dem Falter. Gedicht von J. A. Schupp. — Verloren und gefunden. Novelle von W. Ende. — Architekturbilder aus Hannover. — Der Verdunungsapparat. Anthropologische Plauderei von J. Diebold. — Falsch! Gedicht von Bruder Norbert. — Ein Drama aus Tyrol. Von Bruder Norbert. — Sympathetische Kuren. Von Dr. Kother. — Rosa mystica. Von Ida Gräfin Hahn-Hahn. — Allerlei.

Illustrationen: Mondlandschaft bei dem Ringgebirge Plato mit der Erdkugel. Nach der scenischen Darstellung auf dem Wiener astronomischen Theater von Dr. Meyer und Maler Burghardt. — Die Marktkirche in Hannover. — Von der Schmiedestrasse aus gesehen. — Der Ernst-August-Platz in Hannover. — Die Georgenstrasse in Hannover. — Das alte Rathhaus in Hannover. — Das königliche Schloss (Rückseite) in Hannover. — Das verkannte Genie. Nach dem Gemälde von H. Bever. — Die Himmelskönigin als mytische Rose. Nach dem Gemälde von A. Hess.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.